

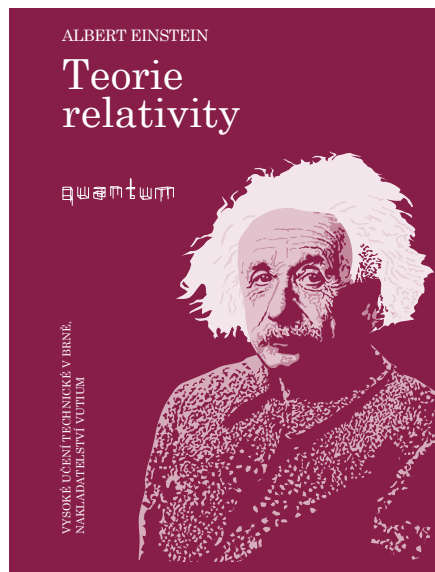
XX. seminář o filosofických otázkách matematiky a fyziky

Aleš Trojáněk

Gymnázium Velké Meziříčí, Sokolovská 235/27, 594 01 Velké Meziříčí; trojanek@gvm.cz

Ve dnech 22.–25. srpna 2022 se konal na Gymnázium Velké Meziříčí jubilejní XX. seminář o filosofických otázkách matematiky a fyziky. Seminář byl pořádán Komisí pro vzdělávání učitelů matematiky a fyziky JČMF a Gymnáziem Velké Meziříčí. Organizátoři si nebyli jistí, zda po přestávce zaviněné epidemickou situací se najdou kolegyně a kolegové, kteří se budou chtít sejít, podělit se o své poznatky, vystoupit s přednáškami a obecně spolu necelé čtyři dny pobýt. Nakonec se ukázalo, že obavy byly liché a v srpnu přijelo do Velkého Meziříčí na padesát středoškolských a vysokoškolských učitelů matematiky a fyziky a studentů magisterského i doktorského studia těchto oborů.

V programu byly zařazeny přednášky s přesahem do filosofie, ale i vystoupení,

Obálka představené knihy.

- Jiří Rákosník: Znáť a učit elementárni matematiku je triviální? O knize Liping Ma
- Miloslav Dušek: Počátky kvantové mechaniky
- Aleš Trojáněk: Vlnové a částicové vlastnosti elektronů a jejich demonstrace
- Jan Maršálek, Lukáš Zámečník: Co všechno se vejde do (výuky) fyziky?
- Alena Hadravová, Petr Hadrava: Mechanismus od Antikythéry
- Dag Hrubý: Leibnizova aritmetická kvadratura

Do programu dobře zapadlo představení nového vydání knihy *A. Einstein: Teorie relativity*, Nakladatelství VUTIUM, edice *Quantum*, Brno 2022, které obsahuje i texty účastníků semináře, významných odborníků na teorii relativity: prof. Jan Novotný

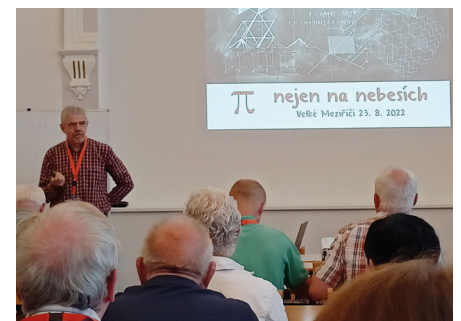
Obr. 1 Nositelé letošních Cen za vědu Nadace Dagmar a Václava Havlových Vize 97 Alena a Petr Hadravovi při přednášce *Mechanismus od Antikythéry*.

kteřá pojednávala o nových poznatcích v našich oborech. Tradičně nechyběly ani přednášky či aktivity, které se týkaly výuky matematiky a fyziky a obecně pedagogických otázek. Při zahájení bylo vzpomenu některých významných a vždy velmi vítaných účastníků minulých seminářů, kteří nás opustili – byli to Antonín Fingerland, Ivan Štoll, Jiří Langer, Jan Slavík. Přítomné také pozdravil RNDr. Jan Břížďala, radní pro školství, mládež a sport, informatiku a komunikační technologie Kraje Vysočina. Postupně byly předneseny tyto příspěvky:

- Stanislav Štech: Pedagogický výzkum, tzv. experti a politici. (O vztahu vědeckovýzkumných poznatků a (školsko)politických rozhodnutí)
- Jiří Spousta: Laboratoř na hrotu
- Lukáš Richterek: π nejen na nebesích aneb o některých setkáních fyziky s matematikou
- Eduard Fuchs: Tři slavné problémy a tři neobvyklé důkazy
- Jiří Podolský: Paradox dvojčat jako pedagogický problém
- Jaromír Šimša: Hellyova věta
- Jiří Bouchala: „Laplaceova bota“

Obr. 2 Jiří Podolský zahajuje přednášku *Paradox dvojčat jako pedagogický problém*.

Obr. 3 Lukáš Richterek uvádí přednášku *π nejen na nebesích*.

knihu redakčně připravil a napsal obsáhlý úvod a prof. Jiří Podolský ji doplnil zsvěceným pojednáním o gravitačních vlnách. Knihu, kterou stručně uvedli oba profesoři, si mohli účastníci semináře (se slevou) zakoupit. Toho hojně využili.

Součástí semináře byl i společenský večer a milé přijetí na radnici ve Velkém Meziříčí starostou Ing. arch. Alexandrosem Kamínarasem.

V předstihu byla k dispozici předseminární brožura s programem semináře a s anotacemi přednášek. Tato brožura a prezentace jednotlivých přednášek jsou vystaveny na stránkách Semináře – Gymnázium Velké Meziříčí (gvm.cz).